

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
BARN- OCH
UTBILDNINGSNÄMNDEN**

Therese Norrbelius,
Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00021-2020

Innehållsförteckning

1	INLEDNING/BAKGRUND.....	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	3
3	AVGRÄNSNING.....	4
4	REVISIONSKRITERIER.....	4
5	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND	4
6	METOD	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	4
7.1.1	Verksamhetsplan och budget	5
7.1.2	Uppföljning och rapportering	5
7.1.3	Beslut om åtgärder	7
7.1.4	Nämndens arbete med internkontrollplan.....	8
7.1.5	Vidtagna åtgärder utifrån föregående års granskning	9
7.1.6	Dataskyddsombud	10
7.2	RESULTAT EKONOMI OCH VERKSAMHET	10
7.2.1	Uppdrag utifrån fullmäktiges övergripande mål.....	10
7.2.2	Ekonomiskt resultat förenligt med budget.....	11
7.3	BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER.....	12
8	KVALITETSSÄKRING	13
9	UNDERTECKNANDE.....	13

1 INLEDNING/BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser.

Under föregående år framkom att nämndens budget varit felräknad sedan 2018, vilket uppgavs kunna vara orsak till de underskott nämnden haft under några år. Nämnden rekommenderades bland annat att säkerställa att det togs fram dokumenterade rutiner för budgetarbetet och ekonomistyrning samt att tydligare redogöra vilka delegationsbeslut som fattats för att säkerställa medborgarnas insyn.

Nämnden beslutade 2019 om flera åtgärdsplaner för att komma i ekonomisk balans. Prognosen för helåret 2020 beräknades vid tertialrapporten per april till -19,6 mkr.

Ovanstående iakttagelser har följts upp som en del av den grundläggande granskningen.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med den grundläggande granskningen har varit att ge underlag för revisorererna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

Styrning, uppföljning och kontroll

- Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?
- Har nämnden haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?
- Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och verksamhetsmål?
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?
- Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?
- Har nämnden utsett ett dataskyddsbud?

Resultat ekonomi och verksamhet

- Har nämnden genomfört och återredovisat fastställda uppdrag?
- Har nämnden ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2020. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

4 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2020 (Dnr 00118-2019)
- Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete (Dnr 0018-2019)
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Granskningen avser barn- och utbildningsnämnden.

6 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument, protokoll, tertial- och årsrapporter, hearing, dialog, intervjuer, inhämtning av skriftliga svar på frågor.

Substansgranskning har utförts för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL

Enligt nämndens reglemente ansvarar barn- och utbildningsnämnden för:

1. förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.
2. offentligt skolväsen vad gäller förskola, grundskola och grundsärskola.
3. insatsen korttidstillsyn med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade avseende elever i grundsärskolan, det vill säga tillsyn efter skoldagens slut till kl. 17.00 samt under skollov från kl. 07.30 till kl. 17.00.
4. tillsyn av enskilt driven förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet enligt vad som föreskrivs i skollagen.
5. samverkan mellan skola och arbetsliv samt civilsamhället och dess organisationer.
6. utveckling av e-förvaltning och e-tjänster inom nämndens ansvarsområde.
7. medelsförvaltning avseende nämndens verksamhet, innefattande att inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att de åtgärder vidtas som behövs för indrivning av förfallna fordringar. Nämnden har därvid rätt att avtala om amorteringsplan upp till två år samt avskriva fordran.

7.1.1 Verksamhetsplan och budget

Revisionsfråga: Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?

Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna i sina verksamhetsplaner beskriva hur de ska arbeta med de politiska uppdragen och hur man ska följa upp och mäta effekten av det man gör.

Förslag till nämndens verksamhetsplan antogs i oktober 2019 (§74). Nämnden fastställde vid samma tidpunkt ”Konsekvensbeskrivning – effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar år 2020”. Av protokollsanteckning framgår att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet inte deltog i beslutet med hänvisning till respektive partiets budgetförslag till kommunfullmäktige. Nämndens föreslagna budgetram uppgick till 1465,2 mkr. I nämndens budget ingår effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar om 13,6 mkr.

Fullmäktige fastställde 21 november 2019 en budgetram för nämnden på 1319,1 mkr. Utifrån budgetramen beslutade nämnden i december 2019 (§102) om detaljbudget. Av protokollsanteckningar framgår att fem ledamöter inte deltog i beslutet. Beslut om detaljbudget har anmälts till kommunstyrelsen, enligt notering i protokoll.

Utifrån fullmäktiges åtta kommunövergripande mål har nämnden 17 uppdrag från fullmäktige och sex egna uppdrag. 11 uppdrag är ställda till nämnden och sex uppdrag till samtliga nämnder. Nämnden har även 31 nyckeltal som löpande ska följas upp varav 15 är fastställda av fullmäktige och 16 av nämnden.

Inom fullmäktiges kommunövergripande mål om att alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande har nämnden ett uppdrag om att utveckla ekonomistyrningen för att skapa förutsättningar för att nå de ekonomiska målen.

Inom fullmäktiges kommunövergripande mål om att kommunen ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare har nämnden i uppdrag att barn- och utbildningsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare.

Nämnden beslutade i juni 2019 (§50) om att barn- och elevhälsoplanen skulle revideras då tidigare plan fastställdes 2011. Enligt föregående års granskning planerades revidering att ske under läsåret 2019/2020. Någon reviderad plan har inte antagits av nämnden och det finns inget uppdrag om detta registrerat i nämndens verksamhetsplan eller i Stratsys. Enligt barn- och elevhälsans verksamhetschef är anledningen till att planen inte reviderats att det pågår ett utvecklingsarbete av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå och att barn- och elevhälsans plan behöver innefatta elevhälsans funktioner. Arbetet uppges återupptas under våren 2021.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden har antagit en verksamhetsplan och budget i enlighet med styrmodellen.

7.1.2 Uppföljning och rapportering

Revisionsfråga: Har nämnden haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?

Nämnderna ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till de kommunövergripande målen och specifikt de politiska uppdragen. Tyngdpunkten ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och vad det betyder för kommunen i sin helhet.

Nämnden ska tre gånger per år redovisa till fullmäktige hur den fullgjort de uppdrag som fullmäktige lämnat. Nämndens ska vid redovisningen redovisa för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts. Redovisningen ska lämnas till styrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisning.¹

Delårsrapport per april (T1) godkändes av nämnden vid ett extrainsatt möte i juni (§53). Anledningen till att rapporten inte godkändes vid ordinarie möte i maj var att underlaget skickades ut sent. Nämndens prognos för helåret var -19,6 mkr. Prognosen tog inte hänsyn till de extra medel som politiken utlovat för att klara en budget i balans de kommande åren (22 mkr 2020, 12 mkr 2021 och 6 mkr 2022). I protokollet noteras att det finns önskemål om att fullmäktige fattar beslut om de pengar som utlovats av alliansen för att klara en budget i balans de kommande åren. Något formellt beslut har inte fattats av fullmäktige.

Delårsrapport per augusti (T2) godkändes av nämnden i september (§69). Beslut och tertiärrapporten har enligt protokollet skickats till kommunstyrelsen. Samtliga uppdrag har kommenterats i delårsrapporten. Två uppdrag bedömdes att inte kunna genomföras under året; ”Revidera processen för medborgarinflytande (KS) och implementera den i verksamheterna (Alla)” och ”Stadieindela kommunens skolor enligt läroplanen senast hösten 2020”. Uppdraget om medborgarinflytande har inte kunnat påverkas av nämnden eftersom KS inte genomfört sin del, att revidera processen.

Ekonomisk månadsuppföljning har gjorts per februari, mars, maj, september och november. Beslut om att godkänna månadsrapport per oktober har fattats på delegation av ordförande, övriga månadsrapporter har godkänts av nämnden.

Nämnden beslutade vid sitt möte i februari 2021 (§15) att delegera till ordförande om att godkänna nämndens årsredovisning för 2020. Anledningen var att årsredovisningen skickades till ledamöterna kvällen innan mötet. Orsak till delegation framgår inte av protokollet men beskrivs i delegationsbeslutet. Av delegationsbeslutet, som anmäldes vid nästa möte, den 2021-03-31, framgår att oppositionen har meddelat att de inte har något att invända mot årsredovisningen².

Vi har noterat att det anmälts ett delegationsbeslut till nämnden om distansundervisning som undertecknats av kommunstyrelsens ordförande³. Enligt delegationsbestämmelserna är nämndens ordförande delegat för brådskande ärenden.

Förvaltningens sjukskrivningstal och antalet anmälda kränkningar och orosanmälningar har löpande följts upp av nämnden.

Förvaltningens uppdrag om att återrapportera arbetet med HÖK-18⁴ under våren 2020 har inte genomförts. Anledningen uppges vara den höga arbetsbelastningen inom förvaltningen i och med att den tidigare förvaltningschefen hastigt slutade vilket inneburit att tillförordnad förvaltningschef även fungerat som stabschef och biträdande förvaltningschef. Under våren 2021 har en biträdande förvaltningschef anställts vars arbetsuppgifter kommer att vara att arbeta med HÖK-18. Återrapportering till nämnden planeras att ske hösten 2021.

Öppna ärenden i diariet har delgivits nämnden vid två tillfällen under året. Nämnden har även informerats om pågående uppdrag i Stratsys⁵.

¹ Reglemente för Barn- och utbildningsnämnden 5§

² Delegationsbeslut 2021-03-01 Dnr BOUN 52-2021

³ Delegationsbeslut 2020-05-15 Dnr BOUN 169-2020

⁴ HÖK-18 är Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråds huvudöverenskommelse. (HÖK) innehåller förhandlingsprotokoll, löneavtal och allmänna anställningsvillkor samt förslag till lokalt löneavtal (LOK)

⁵ 2020-01-17 §12 och 2020-09-30 §77

Nämnden har vidare delgivits närvarostatistik och skolresultat. Nämnden har även givit förvaltningen i uppdrag att utvärdera konsekvenser av besparingsåtgärder, anställningsstopp och köpstopp samt att ta fram en beskrivning av hur barnkonventionen beaktas i förvaltningens verksamhet och nämndens beslut.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet.
- Vi bedömer att rutiner för utskick av handlingar i tid inför nämndens möten inte fungerat på ett helt tillfredställande sätt.

Vi rekommenderar att nämnden säkerställer att handlingar tillhandahålls i god tid före nämndens möten för att ge förutsättningar för ledamöterna att sätta sig in i ärenden inför beslut.

7.1.3 Beslut om åtgärder

Revisionsfråga: Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och i verksamheten?

Månadsrapporter inkl. prognoser har redovisats nämnden. Rapporterade avvikelser mellan prognos och budget redovisas i tabellen nedan:

Månad då prognos upprättats	Helårsprognos, avvikelse mkr
Februari	-13,3 mkr
Mars	-19 mkr
April, tertialrapport	-19,6 mkr
Maj	-19 mkr
Augusti, delårsbokslut	-6,8 mkr
September	+14,4 mkr
Oktober	+24,2 mkr
November	+27,4 mkr
December	+33,1 mkr

Nämnden fattade 2020-03-26 beslut om avveckling av tre förskolor. Bakgrunden till beslutet är uppdraget att minska verksamhetens kostnader där mindre förskolor inte anses vara hållbara ur en organisatorisk, lärmiljömässig och ekonomisk aspekt. I beslutsunderlaget har en konsekvensanalys bilagts. V och MP reserverade sig mot beslutet.

Nämnden har erhållit information om hur verksamheterna anpassats utifrån coronapandemin.

I samband med tertialrapport per april (§53) beslutade nämnden att begära utökad budgetram för ökade hyreskostnader. I årsredovisningen redovisas vilka tilläggsanslag som beviljats av fullmäktige. Summan uppgår till 7,4 mkr och avser IT-kostnader, ökade hyreskostnader i och med stadieindelning och en förskolepaviljong samt prioriterad lönesättning.

I samband med månadsrapport per maj (§55) beslutade nämnden att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur det kommer sig att resultatet för förvaltningen ökar från 13 mkr till 21 mkr. Redovisning på kommande månadsrapport.

Vid månadsrapporten per september var årsprognosen kraftigt förbättrad (§81). Orsak uppgavs vara att budgeterade barn i förskoleverksamheten blivit 300 färre än budgeterat vilket i pengar motsvarade 24,6 mkr. Det hade också inkommit ytterligare intäkter utifrån genomförd avgiftskontroll och covid-19-stöd från staten. Besked om de statliga ersättningarna inkom i september och ingick därför inte i prognosen i delårsbokslutet per augusti.

När det gäller avvikelser avseende antalet förskolebarn uppger ekonomichefen att budgeten beräknas utifrån den befolkningsprognos som kommunen enligt direktiv ska utgå från⁶.

De kommunövergripande uppdrag som bedömdes att ej kunna uppnås vid tertiärrapporten per april avsåg genomförande av åtgärder för att minska sjukfrånvaro och insatser för att öka upplevelsen av att vara en attraktiv arbetsgivare samt att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Orsak uppgavs vara att sjukfrånvaron ökat och att hantering av coronapandemin inneburit att insatser inte kunnat prioriteras.

Vid delårsrapporten per augusti redovisades att uppdraget om att implementera en process för medborgarinflytande inte bedömdes att bli genomförd. Nämnden har dock inte kunnat påverka detta då processen först ska revideras av KS. Vidare bedömdes att stadiindelning av en skola inte kommer hinna genomföras under året. Även detta uppdrag är svårt för nämnden att påverka då det kräver investeringar som i dagsläget inte kan prioriteras, enligt förvaltningschefen.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden hållit sig informerade om orsak till de ekonomiska och verksamhetsmässiga avvikelser som rapporterats. Åtgärder har vidtagits genom att nämnden fattat om att begära utökad budgetram/tilläggsanslag.

7.1.4 Nämndens arbete med internkontrollplan

Revisionsfråga: Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning, som antogs av kommunfullmäktige i september 2020, ska nämnden årligen anta en särskild plan för den interna kontrollen inom sina ansvarsområden. Uppföljning av den interna kontrollen ska göras till nämnderna vid april- och augustiuppföljning, samt vid årsbokslut.

Nämnden antog sin internkontrollplan i januari 2020 (§5). Planen omfattar sju identifierade risker och tio kontrollmoment. Nämnden har följt upp internkontrollplanen en gång, i januari 2021 (§3).

Risker där vidtagna åtgärder inte har genomförts, eller inte gett tillräcklig effekt är:

- att utlämnande av allmän handling ej sker skyndsamt
- organisering av förskolor för god undervisning och omsorg, svårigheter att organisera personal och att kostnaderna per barn blir höga
- att små skolenheter inte får tillgång till elevhälsoarbete
- att barn och elever inte undervisas av legitimerad personal

Av uppföljningen framgår att delar av kontrollåtgärderna inte har prioriterats på grund av coronapandemin. Enligt uppföljningen har inte några påtagliga brister identifierats. Dock uppges att arbetet med att skapa och identifiera kontrollmoment behöver utvecklas då de idag är för omfattande och snarare förebyggande åtgärder eller av utredande karaktär.

⁶ Statisticon

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden inte fullt ut bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån fastställd internkontrollplan. Delar av kontrollåtgärderna har inte prioriterats på grund av coronapandemin och nämnden har endast följt upp internkontrollplanen i samband med årsbokslutet. Nämnden har inför 2021 identifierat hur kontrollåtgärder kan utvecklas.

7.1.5 Vidtagna åtgärder utifrån föregående års granskning

Revisionsfråga: Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades ett antal rekommendationer.

I tabellen nedan redovisas i vilken grad nämnden vidtagit åtgärder.

Rekommendation	Vidtagen åtgärd
Införa rutin om att vid beslut om besparingar genomföra dokumenterade risk- och konsekvensanalyser.	Ja. Konsekvensanalyser av effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar har fastställts i samband med att nämnden fattat beslut om verksamhetsplan. Konsekvensbeskrivningar har även inhämtats och redovisats avseende; påverkan av Internationella Engelska skolan, vid avveckling av tre förskolor samt vid omstrukturering av skolor. Vid beslut om att avgiftsbelägga fritidsverksamheten avslogs ett yrkande om återremiss för att ta fram en konsekvensanalys om hur inskriven fritidsverksamhet påverkar ej inskrivna barn. Nämnden har genomfört en utvärdering av besparingsåtgärderna avseende anställning och köpstopp under 2019.
Säkerställa att det tas fram dokumenterade rutiner för budgetarbetet och ekonomistyrning.	Delvis. Budgetarbetet och rapporteringsprocesserna har (enligt ekonomichefen) förtydligats avsevärt mellan 2019-2020. T.ex. har årshjul med rutiner för budget o rapportering tagits fram, tydligare arbetsfördelning inom förvaltningen, ekonomerna erbjuder löpande stöd till rektorerna samt att all rapportering nu sker i Stratsys. All dokumentation är dock inte färdigställd ännu.
Fortsatt arbeta för att säkerställa kompetensförsörjningen i förskola och skola.	Delvis. Arbete har inte prioriterats under året pga coronapandemin. Någon kompetensförsörjningsplan har inte tagits fram. Arbetet med en kompetensförsörjningsmodell har pausats i väntan på en workshop som HR ska anordna.
Tydligare redogöra i protokollen vilka delegationsbeslut som fattats för att säkerställa medborgarnas insyn.	Ja. Från och med mars bifogas en förteckning av anmälda delegationsbeslut.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden delvis vidtagit åtgärder utifrån lämnade rekommendationer.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att framtagna processer och rutiner för budget och ekonomirapportering dokumenteras.

Vi rekommenderar nämnden att fortsatt arbeta med åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjningen i förskola och skola.

7.1.6 Dataskyddsombud

Revisionsfråga: Har nämnden utsett ett dataskyddsombud?

Varje nämnd är personuppgiftsansvarig för sina verksamhetsområden. I ansvaret ingår att utse ett dataskyddsombud samt anmäla ombudets kontaktuppgifter till Integritetsskyddsmyndigheten.

Enligt Dataskyddsförordningen, som i maj 2018 ersatte Personuppgiftslagen, behöver organisationen självständigt bedriva ett aktivt dataskyddsarbete som inte leds av dataskyddsombudet. Det ställs också högre krav på att den som utses till dataskyddsombud måste ha en tillräcklig kunskap om dataskydd och ska utses på grundval av yrkesmässiga kvalifikationer, sakkunskap och förmåga att utföra uppgifterna. Ombudet ska kunna agera självständigt och oberoende i organisationen och ska rapportera till organisationens ledning.

Barn- och utbildningsförvaltningens chef beslutade på delegation om att utse dataskyddsombud för nämnden den 2019-09-09⁷.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden på delegation utsett dataskyddsombud.

7.2 RESULTAT EKONOMI OCH VERKSAMHET

7.2.1 Uppdrag utifrån fullmäktiges övergripande mål

Revisionsfråga: Har nämnden genomfört och återredovisat fastställda uppdrag?

Av nämndens uppdrag från fullmäktige har 16 av 19 genomförts. Följande uppdrag har inte genomförts:

- Implementering av processen för medborgarinflytande, förutsätter att processen först ska revideras vilket KS ansvarar för.
- Stadieindela kommunens skolor enligt läroplanen senast hösten 2020, där samtliga skolor förutom en har stadieindelats.
- Ta fram en handlingsplan för utveckling av skolenheter utanför stadskärnan, där fullmäktiges beredningsgrupp ska komma med förslag under våren 2021.

Samtliga 5 nämndspecifika uppdrag inom det kommunövergripande målet att "alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande" bedöms som genomförda. De nämndspecifika uppdragen handlar om att utveckla ekonomistyrningen och inriktningar som framgår av läroplanen LGR-11 avseende förskolornas undervisning och elevernas trygghet, kunskap och delaktighet genom att fokusera på verksamhetens undervisning, trygghet och studiero.

Avseende de nämndspecifika uppdragen hänvisas till att förvaltningen deltar i Skolverkets "Samverkan för bästa skola" för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Enligt beskrivning i Stratsys genomförs enkäter två gånger per år för att identifiera utvecklingsområden, lokalt och ur ett likvärdighetsperspektiv.

⁷ Dnr BOUN 00192-2019

Andelen behöriga till gymnasiet har tidigare varit ett kommunövergripande mål. Vi har noterat att detta nu återredovisas som ett nyckeltal. Enligt kommunens register var andelen behöriga hösten 2020 78% vilket var en procentenhet lägre än hösten 2019. I det uppdaterade måttet i Kolada för vårterminen 20 var andelen 87%. Det innebär en knapp procentenhet högre än förra vårterminen.

Mål och uppdrag om att vara en modern och attraktiv arbetsgivare redovisas som uppnått. I kommentar uppges att ett utvecklingsarbete pågår och att särskilda lönesatsningar genomförs för svårrekryterade yrkesgrupper. Det finns inget nyckeltal kopplat till uppdraget och redovisas inte något resultat från medarbetarenkät eller liknande.

Bedömning

- Vi bedömer att nämnden genomfört och återredovisat fastställda uppdrag på en tillfredställande nivå. För två av uppdragen är nämnden beroende av kommunstyrelsen och fullmäktiges beredningsgrupp.

Vi rekommenderar nämnden att vidta åtgärder för att öka andelen genomförda uppdrag utifrån fullmäktiges kommunövergripande mål.

7.2.2 Ekonomiskt resultat förenligt med budget

Revisionsfråga: Har nämnden ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?

Nämndens ekonomiska resultat vid årets slut uppgick till 33,1 mkr. Det är en förbättring med 39 mkr jämfört med 2019. Det förbättrade resultatet uppges bero på att antalet elever och barn inte uppgår till budgeterat antal, erhållen kompensation för sjuklönekostnader på grund covid-19 och förbättrad ekonomistyrning. Tillskottet och god planering av resurser uppges inneburi att resultatet påverkats positivt.

Under föregående år framkom att nämndens budget varit felräknad sedan 2018, vilket uppgavs kunna vara orsak till de underskott nämnden haft under några år. De extra medel som utlovades av politiken har under 2020 inte behövt utnyttjas.

Av de budgeterade effektiviseringarna på 13,6 mkr har 11,8 mkr genomförts.⁸

Av nämndens investeringsbudget på 11,5 mkr har 10,1 mkr nyttjats.

Verksamhetsåret har präglats av coronapandemin men verksamheten uppger att bemanningen fungerat bättre än vad som befarades t.ex. genom att samnyttja resurser och att inte sätta in vikarier. Ersättning för covid-19 uppgår till 14,2 mkr varav en större del avser sjuklönekostnader.

Bedömning

- Vi bedömer att nämndens ekonomiska resultat är förenligt med budget. Den största delen av överskottet beror dock på felaktig prognostisering av antalet barn vilket motsvarar 24,6 mkr.

⁸ Protokoll 2021-02-24

7.3 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen i stora delar varit tillräcklig. Avvikelse har noterats avseende tidigare lämnade rekommendationer om att dokumentera rutiner för budget och ekonomirapportering och kompetensförsörjningsinsatser som inte prioriterats på grund av coronapandemin. Nämndens uppdrag från fullmäktige har genomförts med mindre undantag.

Bedömningen grundar sig på följande bedömningar:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Intern kontroll		
Har nämnden antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet?	Ja	Nämnden har antagit en verksamhetsplan och budget i enlighet med styrmodellen.
Har nämnden haft en uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet i enlighet med styrmodellen?	Ja	Nämnden haft en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet. Rutiner för utskick av handlingar i tid inför nämndens möten har dock inte fungerat på ett helt tillfredsställande sätt.
Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid avvikelser från budget och resultatmål?	Ja	Nämnden har hållit sig informerade om orsak till de ekonomiska och verksamhetsmässiga avvikelser som rapporterats. Åtgärder har vidtagits genom att nämnden fattat om att begära utökad budgetram/tilläggsanslag.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	Delvis	Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån lämnade rekommendationer.
Har nämnden bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån en fastställd internkontrollplan?	Delvis	Vi bedömer att nämnden inte fullt ut bedrivit ett systematiskt arbete med risker utifrån fastställd internkontrollplan. Delar av kontrollåtgärderna har inte prioriterats på grund av coronapandemin och nämnden har endast följt upp internkontrollplanen i samband med årsbokslutet. Nämnden har inför 2021 identifierat hur kontrollåtgärder kan utvecklas.
Har nämnden utsett ett dataskyddsombud?	Ja	
Ändamålsenlighet/ Ekonomiskt tillfredsställande		
Har nämnden genomfört och återredovisat fastställda uppdrag?	Delvis	Nämnden har genomfört och återredovisat fastställda uppdrag på en tillfredsställande nivå. För två av uppdragen är nämnden beroende av kommunstyrelsen och fullmäktiges beredningsgrupp.
Ekonomiskt tillfredsställande		
Har nämnden ett ekonomiskt resultat förenligt med budget?	Ja	Nämndens ekonomiska resultat vid årets slut uppgick till 33,1 mkr. Den största delen av överskottet beror dock på felaktig prognostisering av antalet barn vilket motsvarar 24,6 mkr.

Vi rekommenderar nämnden att:

- säkerställa att handlingar tillhandahålls i god tid före nämndens möten för att ge förutsättningar för ledamöterna att sätta sig in i ärenden inför beslut.
- säkerställa att framtagna processer och rutiner för budget och ekonomirapportering dokumenteras.
- fortsätta att arbeta med åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjningen i förskola och skola.
- vidta åtgärder för att säkerställa att samtliga uppdrag genomförs.

8 KVALITETSSÄKRING

Förvaltningschef och ekonomichef har faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

9 UNDERTECKNANDE

Projektledare:

Kvalitetssäkring:

Therese Norrbelius
Certifierad kommunal revisorLeif Gabrielsson
Revisionsdirektör